

Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés

A vizsga követelményei

A „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a járműszerelvény biztonságos üzemeltetéséhez szükséges ismeretekkel a készség szintjén. A vizsgázónak tudnia kell a közúti közlekedés szabályaiban előírt elindulás előtti, valamint a járműszerelvény biztonságos üzemeltetéséhez szükséges ellenőrzéseket, karbantartási műveleteket. A feladatok megoldásához ismernie kell a járműszerelvény szerkezeti felépítését is a „hivatásos” járművezetőtől elvárható mértékig. A vizsgázónak fel kell ismernie a járműszerelvény üzemeltetése során észlelt, a közlekedésbiztonsággal összefüggő meghibásodásokat, ezek ismeretében a tovább haladásról, illetve annak biztonságáról tudjon dönteni. A vizsgabiztos a feladatok végrehajtási módjából állapítja meg, hogy a vizsgázó eljutott-e a készség szintjéig. A vizsgán az egész járműszerelvényt, tehát az autót és a pótkocsit is ellenőrizni kell.

A vizsga időtartama 15 perc, melyből 10 perc a feladatok végrehajtására biztosított idő.

A „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsgán minden vizsgázónak két feladatot kell végrehajtania, amelyek a vizsgatételen szerepelnek.

Az **1. számú feladat mindenki számára kötelező**, a második feladatot a 2-8. számú feladatok közül kell meghatározni!

Sikertelen a „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsga, ha

- a) a vizsgatételen szereplő feladatot, a szükséges ellenőrzési, karbantartási, szerelési műveleteket nem képes elvégezni;
- b) figyelmetlenségből, hozzá nem értésből szerkezeti rongálódást okoz vagy okozna;
- c) a szerszámokat balesetveszélyesen használja;
- d) megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket.

A vizsga ismeretanyaga

A „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsgafeladatok

1. Végezze el a járműszerelvény alábbi biztonsági berendezéseinek elindulás előtti ellenőrzését:
 - a. gumiabroncsok,
 - b. kormányberendezés,
 - c. világító- és fényjelző berendezések,
 - d. fékberendezések.
2. Végezze el a járműszerelvény felépítményének ellenőrzését!
3. Végezze el a pótkeréktartó ellenőrzését!
4. Végezze el a pótkocsi támasztóláb ellenőrzését!
5. Végezze el a kerék-tőcsavarok, kerékanyák ellenőrzését!
6. Végezze el a rugókengyelek rögzítettségének ellenőrzését!
7. Végezze el a vonószerkezet ellenőrzését!
8. Ellenőrizze az elektromos csatlakoztatást!

BE- kategória Biztonsági és üzemeltetési ismeretek - RÉSZLETESEN

1. KÖTELEZŐ - A jármű elindulás előtti biztonsági ellenőrzése:

Gumiabroncsok; feladat: légnyomás (ne legyen lapos), állapot (sérülés, szög, ne legyen sérült), mintázat mélység (1.6mm-nál mélyebb, 0.75.m-nél kisebb kerékátmérőnél), ha valamelyik nem megfelelő nem szabad elindulni. Mind a négy egyforma: szerkezet (radiál vagy diagonál), téli vagy nyári, tengelyenként azonos méret, mintázat. Kopás: közepe-túl nagy nyomás, két széle-túl kicsi nyomás, egyik oldal-rossz futómű beállítás, kagylós-lengés csillapító

Kormányberendezés; feladat: kormányberendezés: kormány mozgatása közben ne adjon recsegő-ropogó hangot, holtjáték ellenőrzése: kormány mozgatása, nem mozgó keréknél a kormány mozgása átlagos érték max:5-15 fok vagy 2-6 cm a kormánykeréken mérve, ha nem jó nem indulhatunk el; növekedése adódik: alkatrészkopás. Szervo hibái: olaj van-haladhatunk a szervizig, nehezebb a kormányzás, olaj elfolyt- csak szállítva, olajutántöltés: speciális szervo olaj

Világító- és fényjelző berendezések: helyzetjelző + hátsó rendszámvilágítás + szélességjelző, tompított fényszóró, távolsági (kék visszajelző a műszerfalán) fényszóró. Irányjelző (jó: 1-2 villanás másodpercenként vagy 60-120 percenként vagy 90 plusz-mínusz 30) ha gyorsabb kiégett egy égő, féklámpa (ellenőrzés egyedül- fal, pedál kitámasztás) ha nem világít valamelyik, nem indulhatunk (menetközben egy elromlik, haza lehet menni, de újra elindulni csak a csere után), tolató lámpa, Pótkocsin piros háromszög alakú prizma.

Fékberendezés; feladat: üzemi fék ellenőrzése (jó, ha benyomva a pedálút egyharmadánál felkeményedik, felülről számítva, a kuplung pedálhoz képest), fék hibái: puha-levegős, beesik-elfolyt a fékolaj, nagy a pedálút, de felkeményedik-elkopott, a fékbetét, először felkeményedik, majd puhul-szívárog a fékfolyadék; Szervo hibái: járó motornál nagy erő kifejtés, haladni lehet, de nehezebb megállni,

Kézifék ellenőrzése: behúzza 4-5-öt kattan és felkeményedik (általános érték 3-9 kattanás) ellenőrző lámpa: piros felkiáltójel, esetenként hangjelzés

Hatósági jelzés, rendszám ellenőrzése: A rendszámnak tisztán, jól olvashatóan, a járművön előre elkészített helyen, rögzítve kell lennie. Tehát nem megfelelő a felkötött, vagy az ablakban, vagy a lógó rendszám tartón való elhelyezés

Plusz feladat (a vizsgán ezekből egyet kell megválaszolni):

A járműszerelvény felépítményének ellenőrzése: a rakodófelület, az oldalfalak ellenőrzése: Ellenőrizzük a rakodófelület épségét, az oldalfalak épségét, felfüggesztését, a csapok épségét, működését, a biztosítókapcsok állapotát. A ponyva és ponyvatartó épségét.

A pótkeréktartó ellenőrzése: Vannak fiókos vagy csuklós pótkeréktartók. Le- illetve felszerelésüket kézi karral ellátott csörlő segítheti. Különösen ügyeljünk, hogy a pótkerék jól legyen rögzítve, mert a tartóban mozgó, csúszkáló kerék gumiabroncsa könnyen megsérülhet.

A pótkocsi támasztóláb ellenőrzése: Csapok, anyák, biztosító szegek ellenőrzése. Nem lehetnek repedtek, töröttek, csavar nem lehet laza. A lábnak könnyen, szorulásmentesen kell mozognia. Menetközben nem érhet a földhöz, megfelelő magasságban rögzítve kell lennie. Nem lazulhat meg.

A kerék töcsavarok, kerékanyák ellenőrzése: A kerécsavarokat (anyákat) szervizek alkalmával valamint kerékcseré alkalmával kell ellenőrizni, lazulás esetén utána kell húzni. A szükséges szerszámokat: Csavarhúzó a dísz tárcsa levételéhez. Kerékkulcs a csavarok (anyák) ellenőrzéséhez, meghúzásához. Emelő, pótkerék és ék. A keréknél az anyákat átlósan, váltakozva több fokozatban húzzuk meg annyira, hogy azok jól feküdjenek.

Rugókengyelek rögzítettségének ellenőrzése: Gondosan ellenőrizzük a rugóbakok, a rugókengyelek és a rugópántok csavarkötéseit, a meglazult csavarkötéseket húzzuk utána.

A vonószerkezet, vonófej ellenőrzése: Naponta ellenőrizni kell a vonófej, vonóhorog hosszirányú holtjátékát úgy, hogy erőteljesen mozgassuk előre-hátra, vízszintes irányban. (oldalán piros és zöld tartomány jelzi az állapotát.) A vonófejnek, vonóhorognak nem lehet holtjátéka! Ha holtjátékot tapasztalunk, javíttassuk meg, cseréltessük ki, mert különben a felkapcsolt pótkocsi leszakadhat. Hetente alaposan tisztítsuk meg a vonófejet, majd zsírozzuk be. Vizsgáljuk meg a pótkocsi vonórúdját, a vonóháromszöghöz hegesztett vagy anyával rögzített vonószemet. A vonórúdnak nem lehet holtjátéka. Ráfutófék oldása, zárása.

Az elektromos csatlakozások ellenőrzése: Az elektromos csatlakozó aljzat és a dugó érintkezőinek, tisztának és szilárdnak, rögzítettnek (nem mozoghatnak) kell lennie. A záró fedél állapotát is ellenőrizni kell mivel összekapcsolásnál, ez akadályozza meg a csatlakozó szétcsúszását. Megfelelően tömítettnek kell lenni, mert a beszívárgó víz, rozsdásodást (oxidálódást) hozhat létre. Csatlakoztatva nem lehet laza. Erős, szilárd, rögzített kell legyen, mert szétrázódhat menet közben. Csatlakoztatás után a pótkocsi lámpáinak ellenőrzése:

- helyzetjelző, szélesség jelzők, rendszám megvilágítás
- irányjelzők (műszerfal visszajelzők is)
- féklámpa
- tolató lámpa (ha van)

Vezetési gyakorlatok - Rutin vizsga - a vizsga követelményei

A vizsga időtartama 15 perc, melyből 10 perc a feladatok végrehajtására biztosított idő. A rutin vizsgán minden vizsgázónak 3 feladatot kell teljesítenie. Kötelezően el kell végezni az első két feladatot, és egy a minősítő lapon kijelölt feladatot.

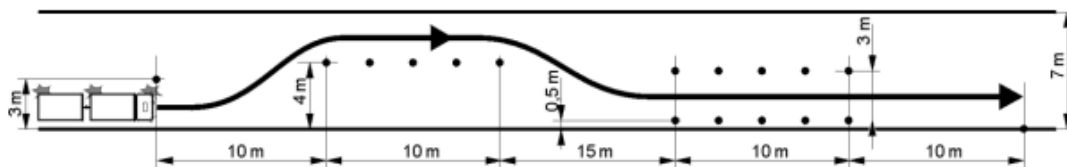
Az M2-M6. sorszámú feladatok sorrendje a vizsgapálya berendezésétől függően felcserélhető.

Az M1-M2. számú feladat minden vizsgázó számára kötelező. A harmadik feladatot az M3-M6. számú feladatok közül kerül meghatározásra a vizsgázó által kihúzott minősítő lapon szereplő feladat – melyet a vizsgabiztos előzetesen megjelölt a minősítő lapon – alapján.

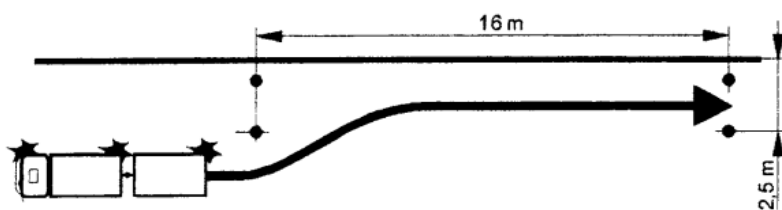
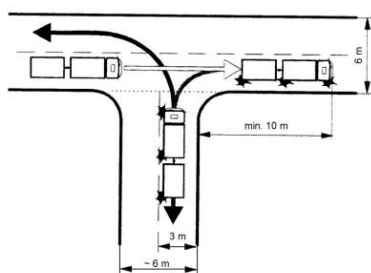
A rutin feladatokat a jármű típusának, jellemzőinek figyelembevételével kell megkövetelni.

Induláskor: FÉKPRÓBA és mondani is kell, hogy a fék jó! -- feladatok előtt: Biztosító személy kérése kötelező!

M1 - Elindulás – kétszeres sávváltoztatás után áthaladás „folyosón”, majd célmegállás.

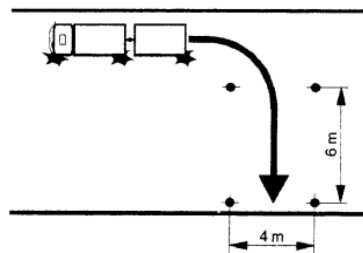
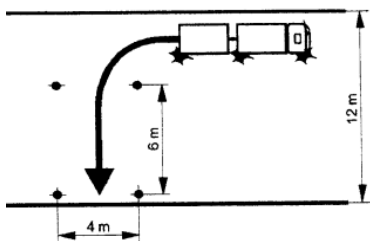

M2 - Megfordulás „T” alakú útkereszteződésben hátramenettel.

M3 – Beállítás két jármű közé hátramenetben jobbra – kiállás

M4 - A pótkocsi betolása várakozóhelyre hátramenetben jobbra – kiállás

M5 - A pótkocsi betolása várakozóhelyre hátramenetben balra – kiállás

M6 - A járműszerelvény szétkapcsolása, összekapcsolása

